

NIEUWSBRIEF SAMEN KERK ZIJN

“Verder durven kijken dan de eigen kerklocatie”

De toekomst van onze parochie en de kerkgebouwen. Over dit thema hebben het parochiebestuur, de beheerscommissies en de pastoraatsgroepen de afgelopen maanden intensief nagedacht. Het kerkbezoek loopt terug. De jaarlijkse verliezen lopen op. Alle kerken open houden is niet mogelijk. Besloten is om een project op te starten dat duidelijkheid moet gaan brengen over welke kerklocaties gaan sluiten en hoe we als parochie de toekomst ingaan. Het parochiebestuur heeft bureau xband ingeschakeld om dit proces te begeleiden. Namens xband is Tom Koot projectleider. Voor deze eerste aflevering van de nieuwsbrief gingen we in gesprek met Tom.

Projectleider Tom Koot

Zorgvuldigheid, openheid en moed. Dat zijn, zo vertelt Tom Koot, cruciale elementen in het project dat de H. Clara Parochie binnenkort gaat opstarten onder zijn leiding. Wat hij ook wil benadrukken: het denken mag niet blijven steken in termen van kerksluitingen. Tom: “Wat nodig is, is ‘kathedraal- en nu en voor iets veel groters gaan.’”

draaldenken’. Als we een mooie toekomst willen hebben als parochie dan moeten we verder durven kijken dan de eigen kerklocatie en kijken naar het grotere geheel. Net als kathedraal- bouwers moeten we verder reiken dan het hier en nu en voor iets veel groters gaan.”

In het project dat hij gaat leiden, onderscheidt Tom Koot twee sporen die langs elkaar gaan lopen. Het proces om te komen tot keuzes over de kerken die dicht gaan én het proces om de parochiegemeenschap te versterken. Daarover zegt Tom Koot: “Uiteindelijk gaat het niet om de locaties die behouden blijven. Het gaat in de kern om de vraag hoe deze parochie in de toekomst haar missionaire werk kan doen.”

Hoe gaat dit proces eruit zien?

“Allereerst dit. Het parochiebestuur is eindverantwoordelijk. Zij maken de keuzes. In de komende weken wordt speciaal voor dit project een werkgroep en een klankbordgroep samengesteld. De werkgroep komt regelmatig bijeen om mee

In deze nieuwsbrief:

- Projectleider Tom Koot over Samen Kerk Zijn
- In gesprek met pastoor Glas

te denken en het parochiebestuur te adviseren in het proces om te komen tot de criteria die gehanteerd kunnen worden als het parochiebestuur moet besluiten tot sluiting van een locatie. De werkgroepen gaan bijeenkomsten organiseren om een scherp inzicht te krijgen in de lokale context. De klankbordgroep heeft als belangrijke rol de werkgroep te ‘voeden’ en als ‘kritische vriend’ signalen door te geven die leven in de parochie en die om aandacht vragen. Dat is zeer belangrijk. Want in dit proces gaat het naast rationele aspecten ook om emoties en om zaken die mensen verdrietig kunnen maken of juist hoopvol stemmen.”

Hoe worden de werkgroep en de klankbordgroep samengesteld?

“Het bestuur, de beheerscommissies en de pastoraatsgroepen gaan

mensen benaderen en voordragen. Als project-leider ga ik met de voorgedragen kandidaten het gesprek aan. Waar ik vooral op ga letten is of de kandidaten over hun eigen kerklocatie heen kunnen denken. Je moet, om dat beeld te gebruiken, als een kathedraal-bouwer in het groot kunnen denken. Om het scherp te zeggen: je zit niet in de werkgroep of in de klankbordgroep om ervoor te zorgen dat jouw locatie in ieder geval open blijft. Het gaat om de parochie als totaliteit. De toekomst van de H. Clara Parochie staat centraal, niet jouw locatie.”

Hoe lang gaat dit project duren?

“De eerste stap is het bemensen van de werkgroep en klankbordgroep. We streven ernaar om in april de eerste bijeenkomsten van de werkgroep en de klankbordgroep te houden. De doorlooptijd van het project is naar onze inschatting ongeveer een jaar. Aan het einde van dit proces hebben we een advies aan het parochiebestuur op basis waarvan zij gefundeerde keuzes kunnen maken over welke locaties open gaan blijven en welke locaties gaan sluiten. Die criteria zijn zorgvuldig bepaald en overwogen. Daarna zal het parochiebestuur haar besluiten nemen.”

In dit project gaat het naast kerksluiting ook om het toekomstperspectief van de H. Clara parochie. Kun je dat toelichten?

“Centrale vraag is: wat voor parochie willen we in de toekomst zijn, vanuit welke visie en missie wil de H. Clara Parochie werken en hoe kunnen nieuwe mensen geraakt worden door de boodschap van het Evangelie? We beginnen hier overigens niet vanaf het o-punt. In de parochie is een groep parochianen enige tijd geleden gestart onder leiding van pastoor Glas om na te denken over deze parochievernieuwing. Zij sluiten hierbij aan bij het concept van de missionaire parochie.”

Wat is de kern hiervan?

“In de missionaire kerk gaat het niet alleen om sacramenten en vieringen in het weekend. Het gaat om de vraag hoe je als geloofsgemeenschap vanuit ons geloof diep verbonden bent met elkaar en hoe het geloof je motiveert om goed te leven, te zorgen voor de ander, de boodschap van het Evangelie te verkondigen en mensen bij te staan in nood en in goede tijden. In ons land zijn op diverse plekken parochies met dit gedachtegoed bezig, zoals onder meer in

Gouda, in Breda en in Wageningen. Ik hoop dat we over een jaar helder hebben hoe de contouren van de toekomstige missionaire parochie eruit zien. Hoe verdiepen we met elkaar de geloofsgemeenschap? Hoe zien de cursussen en het opleidingsbeleid eruit? Op welke manier kunnen we randkerkelijken benaderen? Ook moet er een antwoord zijn op de vraag wat er moet gebeuren op het moment dat een kerk sluit en hoe de mensen van die locatie aangesloten blijven op de parochie en naar de kerk kunnen.”

Het motto van dit project is: Samen Kerk Zijn. Wat is de achterliggende boodschap hiervan?

“Het gaat om de verbinding met anderen. Verbinding tussen parochianen, tussen vrijwilligersgroepen. Dat je ervaart dat je allemaal gelovige mensen bent die met elkaar bidden en met elkaar een geloofsgemeenschap willen zijn en dat met elkaar vieren. Je zit in de kerk om andere mensen te ontmoeten die ook gedoopt zijn en die willen groeien in hun geloof en daarin stappen willen zetten. Daarin heb je anderen nodig. Want dat kun je namelijk niet alleen.”

Tot slot. Wat drijft jou in dit project en vanuit welke overtuigingen verbind je je als projectleider aan dit proces?

“Ik ben niet alleen adviseur en projectleider. Wat ik ook meebreng is mijn persoonlijke kerkbetrokkenheid. Ten diepste ervaar ik dat ik in dit leven alles wat ik meemaak gekregen heb. Er is iemand die van me houdt, mij op deze plek heeft gezet en mij een roeping heeft gegeven om vanuit mijn plek betekenisvol te zijn. Daarom heb ik me als adviseur en coach ook verbonden met xband. Een internationale organisatie die hart heeft voor mensen, voor organisaties én een hart voor de kerk. Xband ondersteunt diverse parochies in ons land bij het lastige proces van kerksluitingen in combinatie met de vitalisering van parochies. We bouwen af én bieden parochies handvatten zodat een toekomstbestendige geloofsgemeenschap verder kan. Daarom voel ik zowel professioneel als persoonlijk een enorme betrokkenheid bij dit proces dat de H. Clara Parochie ingaat.”

Vitaal en betekenisvol blijven als missionaire parochie

Zijn woorden ademen vertrouwen en de ondertoon is enthousiast. Hoopvol kijkt pastoor Jack Glas naar de toekomst van onze geloofsgemeenschap "De handvatten van de missionaire parochie helpen ons in de zoektocht om onze parochie vitaal en betekenisvol te blijven maken."

Ongeveer vier jaar geleden ging die zoektocht van start met als inspiratiebron het boek van father James Mallon 'Als God renoveert'. Centraal hierin staat het gedachtegoed van de missionaire parochie. Meer dan 70 parochianen lazen het boek en gingen in groepen met elkaar in gesprek. Wat Jack Glas opviel: de verdiepende geloofsgesprekken. "Geen klaagzang over wat er niet goed gaat maar over wat wél mogelijk is. We vonden veel herkenning in dit boek."

De inspiratie die Mallon aanreikt, is in vruchtbare grond terechtgekomen en schiet wortel. Ruim een jaar geleden ging de stuurgroep missionaire parochie van start, opgezet vanuit de parochiefederatie en het pastorale team. Vanuit het pastorale team zijn pastoor Glas en diaken Van Aarle lid van de stuurgroep, die nadenkt over nieuwe initiatieven en die in gang zet. De stuurgroep Missi-

onaire kerk ontwikkelde een visie en benoemde thema's en praktische acties. Enthousiast zoomt Jack Glas in op de in vele kernen gevormde gastvrijheidsgroepen, de nieuwe praisevieringen, maar ook het Anker dat zich steeds verder ontwikkelt. Belangrijk speerpunt zijn de initiatieven om jonge gezinnen te betrekken. Ook benoemt Jack Glas de Alpha-curssussen die zijn opgestart. "Er liggen grote uitdagingen: jongeren, jonge gezinnen en randkerkelijk meer aanspreken."

Wat de pastoor ook constateert: de groeiende mobiliteit tussen de kernen. "Er is meer en meer bewustwording dat je je geloof niet in je eentje beleeft. Je hebt elkaar echt nodig. Als individu én als kern. Ook de kernen hebben elkaar nodig. Ik zie dat mensen ter kerke gaan in andere kernen. Ook wordt er meer op organisatorisch niveau samengewerkt. Dat zijn hoopvolle tekens."

Pastoor Jack Glas

In de H. Clara Parochie gaat het project Samen Kerk Zijn van start. Hoe kijkt u hiernaar?

"Het is belangrijk dat we samen op trekken als het gaat om de missionaire parochie. Dit voorkomt ook overlappings. In de gesprekken die ik had met projectleider Tom Koot heb ik gemerkt dat we op één lijn zitten. Het project Samen Kerk Zijn heeft als vertrekpunt dat we er niet zijn om gebouwen in stand te houden maar om leerling van Christus te zijn. En ja, daar heb je gebouwen voor nodig. Maar de geloofsgemeenschap en de geloofsverdieping staat

centraal en het doorgeven van het geloof. Daarom vind ik de benaming van dit nieuwe project ook treffend: *Samen Kerk Zijn*. Je staat er niet alleen voor. Het is onontkoombaar dat gebouwen hun kerkelijke functie gaan verliezen. Maar ik zie ook dat de missionaire parochie enthousiasme teweeg brengt. Het gedachtegoed begint te resoneren."

Wat is in uw ogen de essentie hierbij?

"Waar het om gaat is dat we Christus centraal stellen, de relatie met Christus en zelf leerling van Jezus willen zijn en

dat met anderen willen delen. Het mooie van de missionaire kerk is dat dit ons weer terug brengt bij onze eigen roeping. Als ik voor mezelf spreek: ik weet dat ik niet alleen ben. Er is iemand bij wie ik terecht kan.”

U kijkt met hoop naar de toekomst en denkt in kansen en mogelijkheden.

“Als ik breder om me heen kijk, zie ik dat mensen op zoek zijn naar

houvast bij hun reis door het leven. Sla de kranten maar open en je leest dat zeker jonge mensen zoekende zijn. De schat die wij in handen hebben met ons geloof zou veel mensen kunnen helpen. Er is behoefte aan houvast, aan een betekenisvol leven, aan verdieping van je leven en aan verbinding. De grote vraag is *hoe* we bij die behoefte aan kunnen sluiten. De groep mensen die uit gewoonte naar de kerk komen, wordt kleiner. Dat is een

feit. Tegelijkertijd zijn er mensen die intrinsiek bewogen worden. Mensen die misschien nu randkerkelijk zijn. Ik ben ervan overtuigd dat de Christelijke basis veel kan betekenen in deze tijd van onthechting en een sterk consumentisme en materialisme. Ik ervaar dat optimisme ook in de mooie geloofsgesprekken die we hebben over de missionaire kerk en ik word blij van het enthousiasme van mensen over de toekomst van de

geloofsgemeenschap. Ze herkennen de richting die Mallon aangeeft en hoe hij laat zien dat een vitale parochie mogelijk is. ■

Via de nieuwsbrief van het project Samen Kerk Zijn, brengen wij u met regelmaat op de hoogte van ontwikkelingen en achtergronden. Heeft u vragen n.a.v. deze nieuwsbrief? Stuur een mail naar projectleider Tom Koot, t.koot@xpand.eu.

